

Prestigeprojecten als de Meervaart: altijd een hoop gedoe, tot ze er staan

Plus

28 OKTOBER 2022

Noem iets een prestigeproject en het wordt al snel negatief opgevat, zelfs door voorstanders van zulke projecten. Nadat Twitter ontplofte omdat de nieuwe voorkeurslocatie voor de nieuwe Meervaart bekend werd, [tweette D66'er en stadsdeelbestuurder in Oost Jan-Bert](#)

[Vroege](#): 'Toch teleurstellend dat kunst en cultuur steeds als prestigehobby's worden weggezet'.

Onduidelijk was op wie hij zich richtte; de kritiek van veel buurtbewoners ging vooral over het bouwen in de Slotterplas, de kosten en [over het nogal rammelende inspraaktraject dat eraan vooraf was gegaan](#), niet over de waarde van een theater.

In principe is er namelijk niets mis met een beetje prestige. Eerdere prestigeprojecten als Eye en het Muziekgebouw aan het IJ

zijn nu iconen van de stad. Zélf de Johan Cruijff Arena is van sferloze bak beton een warm thuis geworden voor Ajacieden.

Net als bij de Meervaart is de weg naar zo'n icoon meestal geplaveid met (soms onoverkomelijke) obstakels. Prestigeprojecten botsen vaak op de realiteit van buurtbewoners, veranderde politieke realiteiten of economische omstandigheden.

Want hoewel er, met geld van miljardair Rob Defares, een [kunstmuseum op de Zuidas](#) lijkt te komen, kun je een encyclopedie maken van niet-gebouwde musea. Op de Zuidas alleen al. Van het Museum van de 21e eeuw via Design Museum tot een nieuw Paleis voor de Volksvlijt. Rond 2000 passeerde van alles de revue, tot in 2008 de crisis uitbrak en de ideeën in een lade verdwenen.

En als culturele prestigeprojecten wél slagen, gaat dat ook vrijwel altijd samen met een roerige aanloop.

Zo lukte het jarenlang niet om een nieuwe plek te vinden voor het Filmmuseum, dat met een enorm archief op een klein pand in het Vondelpark zat. Het museum dreigde naar Rotterdam te verhuizen, waarna treuzelend Amsterdam in de actiestand schoot, met uiteindelijk Eye Filmmuseum als resultaat.

Ook het Muziekgebouw aan het IJ kwam er niet zomaar. *Het Parool* schreef in 2004 dat het een 'gevaarlijk project was geweest', dat 'tientallen miljoenen kost en als het economische tij tegenzit, staat het bovenaan bij bezuinigingen'. Uiteindelijk kwam het er, vooral omdat [initiatiefnemer Jan Wolff](#) en wethouders Duco Stadig en Hannah Belliot zich niet uit elkaar lieten spelen.

Het laat zien dat hoewel de weg naar een nieuwe Meervaart nog lang kan zijn, de kans groot is dat het er komt als de coalitie, en tot nu toe doet ze dat, elkaar stevig vasthoudt. Vooral financiële zorgen (is dit nu dé investering, geschat wordt 100 miljoen, die je wilt doen?) maken het project kwetsbaar.

Het college houdt zich ondertussen vast aan de gedachte dat als het gebouw er eenmaal staat nieuwe generaties de aanloop ernaartoe vaak snel vergeten. Zoals steeds minder mensen nog weten dat vanwege de gevreesde aantasting van de natuur in het IJmeer ooit in een referendum [tegen de komst van IJburg is gestemd](#).

Politiek verslaggever [Tim Wagemakers](#) belicht in Republiek Amsterdam een politiek onderwerp uit de stad.

Reageren? t.wagemakers@parool.nl

Meer horen? Luister ook eens naar onze podcast Amsterdam